

MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmelik, Manisa Celal Bayar Üniversitesi bünyesinde yürütülen yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarına ilişkin usul ve esasları düzenler.

Dayanak

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- b) Alan içi kontenjan: Mezun olunan lisans programı ve ilgili anabilim dalı başkanlığınca eşdeğer kabul edilen programlar veya yüksek lisans anabilim/anasanat dallarını,
- c) Alan dışı kontenjan: Alan içi tanımı dışında kalan mezun olunan ilgili anabilim dalı başkanlığınca belirlenen lisans programları veya yüksek lisans anabilim/anasanat dallarını,
- ç) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- d) Anabilim/Anasanat dalı: İlgili enstitüde eğitim programı bulunan anabilim/anasanat dalını,
- e) Anabilim/Anasanat dalı kurulu: Tek bilim dalı bulunan anabilim/anasanat dallarında anabilim/anasanat dalı başkanının başkanlığında o bölümdaki tüm öğretim üyelerinden, birden fazla bilim dalı bulunan anabilim/anasanat dallarında ise anabilim/anasanat dalı başkanı ve bilim dalı başkanlarından oluşan kurulu,
- f) Anabilim/Anasanat dalı başkanı: İlgili enstitüde lisansüstü eğitim ve öğretim programı/programları bulunan anabilim/anasanat dalının başkanı,
- g) Enstitü kurulu: Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve enstitüde eğitim programları bulunan anabilim/anasanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,
- ğ) Enstitü yönetim kurulu: Enstitü müdürü, enstitü müdür yardımcıları ve müdürün teklif edeceği, seçilecek üye sayısının iki katı aday arasından enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilen üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,
- h) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
- ı) Senato: Manisa Celal Bayar Üniversitesi Senatosunu,
- i) Üniversite: Manisa Celal Bayar Üniversitesini,
- j) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yüksek Lisans Programları

Genel esaslar

MADDE 4 –(1) Yüksek lisans programı, tezli ve tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülür. Bu programların hangi enstitü anabilim/anasanat dallarında ve nasıl yürütüleceği ilgili anabilim/anasanat dalı kurulu önerisi, enstitü yönetim kurulu kararı ve Senatonun onayı ile kesinleşir.

(2) Enstitülerde, ilgili birim kurullarının önerisi ve Senatonun onayıyla birinci ve ikinci öğretim, dışarıdan, yaygın, açık öğretim, tezsiz, uzaktan eğitim, yurt içi ve yurt dışı kurumlar ile ortak yüksek lisans programları uygulanabilir.

Başvuru ve kabul

MADDE 5 – (1) Yüksek lisans programına başvurabilmek için adayların, lisans diplomasına ve başvurduğu programın puan türünde en az 55 ALES puanına veya Graduate Management Admission Test (GMAT) veya Graduate Record Examination (GRE) sınavından Senato tarafından kabul edilen eşdeğer puana sahip olmaları gerekir. Ancak;

- a) Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki anasanat ve anabilim dallarına öğrenci kabulünde,
- b) Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında,

ALES şartı aranmaz.

(2) Tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz.

(3) Yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde yabancı dil ile ilgili esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) Yabancı dilden başarılı olmak için YDS'den en az 40 veya Üniversitelerarası Kurulca geçerliliği kabul edilmiş yabancı dil sınavlarının herhangi birinden eşdeğer puan almak gerekir. Lisansüstü eğitimde hazırlık sınıfının zorunlu olduğu programlara başvuranlar ile lisans eğitiminde hazırlık sınıfından başarılı olanlarda bu şart aranmaz.

b) Yabancı dilde öğretim yapan anabilim/anasanat dallarında yüksek lisansa başvuru için Yabancı Dil Sınavından en az 65 alınması gerekir. Üniversitelerarası Kurulca geçerliliği kabul edilmiş yabancı dil sınavlarının herhangi birinden eşdeğer puan alanlar yabancı dil şartını yerine getirmiş sayılırlar.

c) Türkçe eğitim veren programlara başvurup yabancı dil şartını sağlayamayan adayların Yabancı Diller Yüksekokulu ve Arapça için İlahiyat Fakültesi tarafından yapılan yabancı dil yeterlilik sınavından en az 40 puan almaları gerekir.

(4) Tezsiz yüksek lisans programlarında yabancı dil koşulu aranmaz.

(5) Tezli yüksek lisans programları giriş sınavlarında başarı notunun en az 65 olması gerekir. Giriş sınavı yazılı ve/veya mülakatla yapılabilir. Başarı notu, ilgili ALES puanının %50'si, lisans başarı notunun %20'si, yazılı ve/veya mülakat olarak yapılacak sınav notunun %30'unun toplamıdır. Mülakata veya yazılı sınava girmeyen öğrencilerin başarı notu hesaplanmaz. Yazılı ve mülakat sınavının birlikte yapıldığı durumlarda %30'luk dilim eşit olarak dağıtılır.

(6) Yüksek lisans programlarında yerleştirme puanı 65 ve üzerinde olan adaylar puanlarına göre en yüksekten başlayarak sıralanır. Kontenjan dâhilindeki adaylar başvurdukları programlara kesin kayıt hakkı kazanır. Sıralamaya giren diğer adaylar yedek olarak belirlenir ve ilgili enstitü müdürlüğü tarafından ilan edilir. Sıralamada eşitlik olması halinde, sırasıyla ALES puanı, lisans not ortalaması, yabancı dil puanı yüksek olan adaya öncelik verilir.

(7) Başvuruda bulunan aday öğrencilerin 4'lük not sistemindeki lisans mezuniyet ortalamalarının yüzlük not sistemine göre değerlendirilmesi, varsa kendi üniversitelerince yoksa Yükseköğretim Kurulunca belirlenen eşdeğerlik tablosuna göre yapılır.

(8) Tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde lisans başarı notları esas alınır. Kontenjan dâhilinde yer alan adaylar puanlarına göre en yüksekten başlayarak sıralanır. Sıralamaya giren diğer adaylar yedek olarak belirlenir ve ilgili enstitü müdürlüğü tarafından ilan edilir. Sıralamada eşitlik olması durumunda, aday sıralaması ilgili anabilim/anasanat dalı değerlendirme jürisi tarafından belirlenir.

(9) Yüksek lisans programlarına başvuran adayların durumlarını değerlendirmek ve sınavlarını yapmak üzere, ilgili anabilim/anasanat dalının görüşü alınarak, enstitü yönetim kurulu tarafından her program için en az üç asıl, iki yedek öğretim üyesinden oluşan jüri/jüriler oluşturulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 6 –(1) Tezli yüksek lisans programı öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlar.

(2) Bu program, toplam yirmi bir krediden az olmamak koşulu ile en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı, bir eğitim-öğretim yılı 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla, seminer dersi dahil en az sekiz ders ve tez çalışması dâhil olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Öğrenci, en geç üçüncü yarıyılın başından itibaren her yarıyıl tez çalışmasına kayıt yaptırmak zorundadır.

(3) Danışman öğretim üyesinin uygun görüşü, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile öğrencinin alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla lisans dersleri ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden seçilebilir.

(4) Tezli yüksek lisans programları ikinci öğretim olarak da yürütülebilir.

Süre

MADDE 7 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan, azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Tezli yüksek lisans programının asgari süresi üç yarıyıldır.

Tez danışmanı atanması

MADDE 8 –(1) Tezli yüksek lisans programında, anabilim/anasanat dalı kurul kararı ile anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için Üniversite kadrosunda bulunan bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye önerir. Tez danışmanı enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir. Danışmanlar ilgili alanda önlisans, lisans veya lisansüstü düzeyinde en az iki yarıyıl ders vermiş Üniversite kadrosundaki ilgili öğretim üyeleri arasından atanır. Danışman atanana kadar danışmanlık görevi anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından yürütülür.

(2) Belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde, enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda danışmanın önerisi ve anabilim/anasanat dalı kurul kararı dikkate alınarak, enstitü yönetim kurulu kararıyla ikinci tez danışmanı atanabilir. İkinci danışmanlar öğretim üyeleri, doktora derecesine sahip öğretim görevlileri ya da Üniversite kadrosu dışından en az doktora derecesine sahip kişiler arasından atanabilir.

(3) Tez danışmanlığı, öğretim üyesinin, öğrencinin tez danışmanlığına ilgili enstitü yönetim kurulunca atandığı tarihte başlar ve enstitü yönetim kurulunun öğrencinin mezuniyetine karar verdiği tarihte kadar devam eder.

(4) Yüksek lisans öğrencileri, danışmanıyla birlikte belirlediği tez konusunu anabilim/anasanat dalı başkanlığına sunarlar. Tez konusu anabilim/anasanat dalı kurul kararı ile anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar ilgili enstitüye iletilir ve enstitü yönetim kurulu onayıyla kesinleşir.

(5) Tez aşamasına geçen öğrencilerin almak zorunda oldukları uzmanlık alan dersleri, öğrencinin tez aşamasına geçtiği tarihten itibaren başlar ve kayıtlı olduğu yarıyıldarda öğrencinin mezuniyetine ya da ilişkinin kesilmesine karar verildiği tarihte kadar eğitim-öğretim döneminin dışında da devam eder. Uzmanlık alan dersleri krediden sayılmaz.

(6) Yer değiştiren ve emekliye ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları, öğrenci tez aşamasında ise süreç tamamlanmışa kadar devam edebilir.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 9 –(1) Tezli yüksek lisans programında eğitim alan bir öğrenci, elde ettiği sonuçları ilgili enstitü tarafından belirlenen tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur. Sözlü sınavlarda, sınavı giren öğrencilere sorulan sorular raportör tarafından yazılı olarak kaydedilir. Bir öğrencinin tez savunma sınavına girebilmesi için programda olması gereken tüm dersleri ve semineri başarı ile tamamlayıp kredi koşullarını sağlaması gerekir.

(2) Enstitü kurulu kararı ile öğrencinin yüksek lisans öğrenimini tamamlayana kadar tezi ile ilgili alanda veya tezden üretilmiş bilimsel makale, ulusal veya uluslararası etkinliklerde yazılı veya görsel sunum yapmış olma şartı mezuniyet şartı olarak konulabilir.

(3) Yüksek lisans tezinin savunmasından önce ve düzeltilme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin benzerlik (orijinallik) yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Farklı anabilim dalları dikkate alınarak yüksek lisans tezleri için benzerlik raporu alınması ve kullanılmasına ilişkin esasları ilgili enstitü kurulu belirler. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(4) Yüksek lisans tez sınavı tarihi, saati, yeri ve jürisi, tez danışmanı ve ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile belirlenir. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri de Üniversite dışından olmak üzere üç veya beş asıl, iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Yedek üyelerden biri başka bir yükseköğretim kurumundan belirlenir. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz. İkinci tez danışmanının bulunması durumunda jüri beş kişiden oluşur.

(5) Tez, öğrenci tarafından jüri üyelerine teslim edilir. Jüri üyeleri, enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenen tarihte toplanarak aralarından birini başkan seçip öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav süresi en az 45 dakikadır ve öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler, alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekteştirilir.

(6) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez savunma sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(7) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişiği kesilir.

(8) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin enstitü ile ilişiği kesilir.

(9) Tezi reddedilen öğrenciye, talepte bulunması halinde, alanı ile ilgili olmak ve tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(10) Yabancı dilde öğrenim yapılmayan programlarda (Türk Dili ve Edebiyatı anabilim dalı hariç) öğrencinin, danışmanın, enstitü anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile yüksek lisans tezi YÖK tarafından kabul edilmiş olan yabancı dillerde de yazılabilir. Yabancı dilde yazılan tezlerde, Türkçe tez başlığı ve tez özeti de yer alır. Eğitim-öğretimin tamamen yabancı dille yapıldığı programlarda tez yazım dili öğretim dilidir. Yabancı dilde yazılmış olan tezlerin yazımına ilişkin hükümler ilgili enstitü kurulu tarafından belirlenir.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 10 –(1) Tez savunma sınavında başarılı olmak ve mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin tez yazım kılavuzuna uygun olarak hazırlanmış ve ciltlenmiş en az üç kopyasını tez savunma sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisi tezli yüksek lisans diploması almaya hak kazanır. İlgili anabilim/anasanat dalı yazısı ekinde danışman ve öğrencinin talepleri halinde enstitü yönetim kurulu teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde enstitü ile ilişiği kesilir.

(2) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(3) Tezin tesliminden itibaren birer kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından üç ay içinde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına, bir ay içinde de Üniversite kurumsalaçık arşiv sistemi için Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığına gönderilir.

Tezsiz yüksek lisans programı

MADDE 11 –(1) Tezsiz yüksek lisans programı, öğrenciye mesleki konularda bilgi kazandırarak mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını gösterir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı toplam otuz krediden ve 60 AKTS'den az olmamak kaydıyla en az on ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Öğrenci, dönem projesi dersinin alındığı yarıyıldaki dönem projesi dersine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(3) Danışman öğretim üyesi teklifi, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile öğrencinin alacağı derslerin en çok üçü, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla lisans derslerinden, en fazla iki ders de diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan lisansüstü derslerden de seçilebilir.

(4) Tezsiz yüksek lisans programını ikinci öğretimde de yürütülebilir.

Süre

MADDE 12 –(1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programına geçen öğrencilerin tezsiz yüksek lisans programını tamamlaması için bir dönem ek süre verilir.

Danışman atanması

MADDE 13 –(1) Tezsiz yüksek lisans programında ilgili anabilim/anasanat dalı kurul kararı ve anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesi veya doktora derecesine sahip bir öğretim görevlisini en geç birinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye önerir ve enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir. Danışman atanana kadar danışmanlık görevi anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından yürütülür.

Diploma

MADDE 14 –(1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrenci tezsiz yüksek lisans diploması almaya hak kazanır.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur.

(3) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek koşuluyla, ilgili enstitünün ilan edeceği kontenjanlar dâhilinde alanlarıyla ilgili olan herhangi bir tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. İlgili kontenjanlar enstitü kurulunun teklifi ve Senato onayı ile belirlenir. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler anabilim/anasanat dalı kurulu önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılır. Kontenjandan fazla başvuru olması durumunda öğrencilerin sıralaması ALES'in %50'si ve lisansüstü genelağrılıklı not ortalamasının (GANO) %50'si dikkate alınarak yapılır.

(4) Tezsiz yüksek lisans mezuniyet tarihi, ilgili kararın alındığı enstitü yönetim kurulu toplantı tarihidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Doktora Programı

Genel esaslar

MADDE 15 –(1) Doktora programı, öğrenciye bağımsız araştırma yapmak, bilimsel problemleri, verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapmak, analiz etmek ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli becerileri kazandırır.

(2) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik 14 ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Doktora programlarında danışman teklifi, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

(4) Bir doktora öğrencisinin lisans döneminden ders alması durumunda alınan dersler, ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

(5) Doktora programları ikinci öğretim olarak açılmaz.

(6) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin; bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

(7) Yeterlik sınavında başarılı olan öğrencilerin alması gereken öğretimde planlama ve değerlendirme ile gelişim ve öğrenme dersleri kredisiz olup başka bir yükseköğretim kurumundan da alınabilir. Bu derslerde öğrenciler başarılı ya da başarısız şekilde değerlendirilir.

(8) Lisansüstü eğitim sırasında alınması zorunlu olan bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayım etiği konularını içeren en az bir dersin lisansüstü eğitim sırasında bir kez alınması yeterlidir. Bu ders/dersleri yüksek lisans öğreniminde alıp başarılı olan öğrenciler doktora öğrenimlerinde talep etmeleri durumunda dersten/derslerden muaf tutulurlar.

(9) Doktora programları, yurt içi ve yurt dışı bütünlüştürmüş doktora programları şeklinde de düzenlenebilir.

Başvuru ve kabul

MADDE 16 – (1) Doktora programına başvurabilmek için adayların;

a) Tezli yüksek lisans diplomasına sahip olmaları ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünde en az 55 ALES puanına veya Graduate Management Admission Test (GMAT) veya Graduate Record Examination (GRE) sınavından Senato tarafından kabul edilen eşdeğer puana sahip olmaları gerekir. Ancak; doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının doktora programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz ve bu adayların değerlendirme işlemleri için,

1) Mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, 55'ten düşük 75'ten fazla olmamak üzere ilgili enstitü kurulunun teklifi ile Üniversite senatosu tarafından bir puan belirlenir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir.

2) Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir.

3) İlan edilen puan, puan türüne bakılmaksızın ALES puanı olarak hesaplamalara dahil edilir.

b) Tıp, diş hekimliği, veteriner, eczacılık fakülteleri ile hazırlık sınıfları en az on yarıyıl süreli lisans diplomasına veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olmaları ve ALES'ten başvurduğu programın türünde en az 55 puana sahip olmaları,

c) Lisans derecesiyle doktora programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 100'lük sistemde en az 80 veya 4'lük sistemde en az 3 puan olması ve ALES'ten başvurduğu programın türünde en az 80 puana sahip olmaları,

gerekir.

(2) Hazırlık sınıfları hariç, on yarıyıl süreli lisans eğitimi alanlar yüksek lisans derecesine sahip sayılır.

(3) Doktora programlarında başarı notunun en az 70 puan olması gerekir. Giriş sınavı yazılı ve/veya mülakatla yapılabilir. Başarı notu; ilgili ALES puanının %50'si, lisans başarı notunun %20'si, yazılı ve/veya mülakat sınav notunun %30'unun toplamıdır. Mülakata veya yazılı sınava girmeyen öğrencilerin başarı notu hesaplanmaz. Yazılı ve mülakat sınavının birlikte yapıldığı durumlarda %30'luk dilim eşit olarak dağıtılır.

(4) Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki anasanat ve anabilim dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz.

(5) Doktora programına öğrenci kabulünde anadilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından muadili bir puan almış olmaları gerekir.

(6) Temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvurabilmek için tıp fakültesi mezunlarının lisans diplomasına ve 50 puandan az olmamak koşuluyla Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavından alınmış temel tıp puanına veya ALES'insayısal puan türünde en az 55 puana veya Graduate Management Admission Test (GMAT) veya Graduate Record Examination (GRE) sınavından Senato tarafından kabul edilen eşdeğer puana sahip olmaları; tıp fakültesi mezunu olmayanların ise yüksek lisans diplomasına (diş hekimliği ve veteriner fakülteleri mezunlarının lisans diplomasına) ve ALES'in sayısal puantüründe 55 puandan az olmamak koşuluyla ALES puanına sahip olmaları gerekir. Temel tıp bilimlerinde doktora programına öğrenci kabulünde, anadilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunludur. Giriş sınavı yazılı veya mülakatla yapılabilir. Temel tıp puanı, Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavında temel tıp bilimleri testi-1 bölümünden elde edilen standart puanın 0,7; klinik tıp bilimleri testinden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılarak toplanması ile elde edilir. Temel tıp bilimlerinde doktora programları giriş sınavı başarı notunun en az 70 puan olması gerekir. Başarı notu; ilgili ALES ya da temel tıppuanının %50'si, lisans başarı notunun %20'si, yazılı ve/veya mülakat sınav notunun %30'unun toplamıdır. Mülakata veya yazılı sınava girmeyen öğrencilerin başarı notu hesaplanmaz. Yazılı ve mülakat sınavının birlikte yapıldığı durumlarda %30'luk dilim eşit olarak dağıtılır.

(7) Doktora programlarında yerleştirme puanı 70 ve üzerinde olan adaylar puanlarına göre en yüksekte başlayarak sıralanır. Kontenjan dâhilindeki adaylar başvurdukları programlara kesin kayıt hakkı kazanır. Sıralamaya giren diğer adaylar yedek olarak belirlenir ve enstitü müdürlüğü tarafından ilan edilir. Sıralamada eşitlik olması halinde, sırasıyla ALES puanı, lisans notortalaması, yabancı dil puanı yüksek olan adaya öncelik verilir.

(8) Başvuruda bulunan aday öğrencilerin 4'lük sistemdeki lisans mezuniyet ortalamalarının 100'lük sisteme göre değerlendirilmesi, varsa kendi üniversitelerince yoksa Yükseköğretim Kurulunca belirlenen eşdeğerlilik tablosuna göre yapılır.

(9) Doktora programlarına başvuran adayların durumlarını değerlendirmek ve sınavlarını yapmak üzere, ilgili anabilim/anasanat dalının görüşü alınarak, enstitü yönetim kurulu tarafından her program için en az üç asıl, iki yedek öğretim üyesinden oluşan jüri/jüriler oluşturulur.

Süre

MADDE 17 – (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara ve doktora tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine

getirmiş olmaları kaydıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(5) Doktora programlarında kredili derslerini başarı ile bitiren, yeterlik ve tez önerisi savunma sınavında başarılı olan öğrencinin, en az üç tez izleme komitesi raporu sunmak kaydıyla tezini sonuçlandırma süresi en az üç yarıyıldır. İlk tez izleme komitesi toplantısı tez konusunun kabulünü izleyen bir sonraki yarıyıldadır.

Tez danışmanı atanması

MADDE 18 –(1) Her öğrenci için bir danışman, ilgili anabilim/anasanat dalı kurul kararı ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının yazısı ile en geç birinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye önerilir ve enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir. Birinci danışman Üniversite kadrosundaki öğretim üyeleri arasından atanır. Danışman atanana kadar danışmanlık görevi anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından yürütülür.

(2) Dış hekimliği, eczacılık, tıp ve veteriner fakülteleri anabilim dalları hariç doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir.

(3) Anabilim/anasanat dalında belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde Senatosunun belirlediği ilkeler çerçevesinde anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak atanabilir.

(4) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda danışmanın önerisi ve anabilim/anasanat dalı kurulunun kararı dikkate alınarak, enstitü yönetim kurulu kararıyla ikinci tez danışmanı atanabilir. İkinci danışmanlar öğretim üyeleri, doktora derecesine sahip öğretim görevlileri ya da Üniversite kadrosu dışından en az doktora derecesine sahip kişiler arasından da atanabilir. Yüksek Lisans tezlerinde sadece ikinci danışman olarak görev almış öğretim üyeleri doktora tezi yönetemez.

(5) Tez danışmanlığı, öğretim üyesinin, ders saati ücreti karşılığı ders görevi verilen emekli öğretim üyeleri de dâhil öğrencinin danışmanlığına ders ve tez dönemleri için ilgili enstitü yönetim kurulunca atandığı tarihte başlar ve enstitü yönetim kurulunun öğrencinin mezuniyetine karar verdiği tarihe kadar devam eder.

(6) Tez aşamasına geçen öğrencilerin almak zorunda oldukları tez danışmanlığı ve uzmanlık alan dersleri, öğrencinin tez aşamasına geçtiği tarihten itibaren başlar ve öğrencinin mezuniyetine ya da işiğinin kesilmesine karar verildiği tarihe kadar kayıtlı olmak şartı ile eğitim-öğretim döneminin dışında da devam eder. Tez danışmanlığı ve uzmanlık alan dersleri krediden sayılmaz.

(7) Yer değiştiren ve emekliye ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları, öğrenci tez aşamasında ise süreç tamamlanncaya kadar devam edebilir.

Yeterlik sınavı

MADDE 19 –(1) Yeterlik sınavı, derslerini ve seminerini başarıyla tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir.

(2) Kredili derslerini ve seminerini başarıyla tamamlayan her doktora öğrencisi yeterlik sınavına girer. Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.

(3) Yeterlik sınavları, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür.

a) Doktora yeterlik komitesi öncelikle, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanı ve o anabilim/anasanat dalında yer alan bilim dalı başkanlarının yer aldığı beş kişiden oluşur. Bilim dalı sayılarının az veya çok olması durumunda komite anabilim/anasanat dalı kurulunca oluşturulur. Doktora yeterlik komitesi, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar.

b) Doktora yeterlik sınav jürisi, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı yazısı ekinde, doktora yeterlik komitesi önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayıyla danışman dâhil ilgili anabilim/anasanat dalından seçilen ve en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere, beş öğretim üyesinden oluşur.

c) Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

ç) Doktora tez jürisi oluşturulurken iki yedek üye Üniversiteden ve iki yedek üye de Üniversite dışından görevlendirilir. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(4) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda 100 tam puan üzerinden 70 ve üzeri puan alarak başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Sınav jürileri öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci bir sonraki yarıyıldadır tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile işiği kesilir.

(6) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili enstitü kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

(7) Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve en az yedi olmak üzere öğretim planında belirtilen derslerini başarı ile tamamlamış öğrencinin başvurusu halinde;

anabilim/anasanat dalı kurul kararı ekli anabilim/anasanat dalı başkanının yazısı, enstitü yönetim kurulu kararı ile yüksek lisans programına intibakı yapılabilir.

Tez izleme komitesi

MADDE 20 –(1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının anabilim/anasanat dalı kurul kararı ekli önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi biri farklı anabilim dalından olmak koşuluyla üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka enstitüdeki ilgili anabilim dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. Anabilim dalı dışından olan üye Üniversitedeki farklı bir anabilim dalından olabileceği gibi diğer yükseköğretim kurumlarının aynı veya farklı bir anabilim dalından da olabilir. Danışman, komitenin doğal üyesidir.

(3) Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmadığı durumlarda tez izleme komitesi dört kişiden oluşur.

(4) İkinci danışman komite toplantılarına katılabilir. Tez izleme komitesi tarafından kabul edilen tez önerisi anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye iletilir. Enstitü yönetim kurul kararı ile tez önerisi kesinleşir.

(5) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının anabilim/anasanat dalı kurul kararı ekli önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

(6) Tez izleme komitesi toplantısı yüz yüze veya enstitü yönetim kurulu onayı alındıktan sonra uzaktan erişim (video konferans/online) aracılığıyla da yapılabilir. Anabilim/anasanat dalı başkanlığı, danışman tarafından belirlenen tez izleme komitesi toplantı tarihini enstitüye bildirir. Bu durumda, sınav tutanağının sınav tarihinden itibaren en geç on gün içinde enstitüye sunulması gerekir.

Tez önerisi savunması

MADDE 21 –(1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini ve danışman öğretim üyesi tarafından önerilen savunma tarihi ve yerini içeren doktora tez öneri formunu anabilim/anasanat dalı başkanlığı kanalıyla enstitüye sunar. Enstitü yönetim kurulu onayı alındıktan sonra öğrenci tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır. Tez önerisi savunması, yüz yüze veya enstitü yönetim kurulu onayı alındıktan sonra uzaktan erişim (video konferans/online) aracılığıyla da yapılabilir. Online yapılan tez öneri savunmaları en geç on gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir. Tez önerisi savunma tarihi, enstitü yönetim kurulunda onaylanan tez önerisi savunmasının yapıldığı tarihtir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, ocak-haziran ve temmuz-aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. İlgili dönemde tez izleme komitesi toplantısı yapılmayan veya toplantıya katılmayan öğrenci başarısız sayılır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(5) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 22 –(1) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları ilgili enstitü tarafından belirlenen tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Doktora tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin enstitü tarafından belirlenen tez yazım kılavuzuna uygunluğuna ve savunulabilir olduğuna ilişkin yazılı olarak belirttiği görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin benzerlik yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir. Farklı anabilim dalları dikkate alınarak doktora tezleri için benzerlik raporu alınması ve kullanılmasına ilişkin esasları ilgili enstitü kurulu belirler.

(3) Öğrencinin tezinin sonuçlanabilmesi için en az üç tez izleme komitesi raporu sunulması gerekir.

(4) **(Değişik:RG-20/8/2020-31219)** Öğrencinin doktora tez savunma sınavına girebilmesi için hazırlanmış olduğu proje konusu veya teziyle ilgili alanda doktora öğrenimi süresince danışmanı ile birlikte aşağıdaki şartları sağlaması gerekir:

a) Sağlık Bilimleri Enstitüsünde, en az bir araştırma makalesini SCI/SCI-

Expanded/SSCI/AHCI/ESCI kapsamındaki dergilerde veya uluslararası hakemli bir dergide yayımlanmış veya yayımlanmak üzere kabul ettirmiş olmak ve öğrenci başka bir orijinal araştırmayı ulusal/uluslararası bir kongrede sözel/poster bildiri olarak sunmuş olmak.

b) Fen ve Sosyal Bilimler Enstitülerinde en az bir araştırma makalesini SCI/SCI-Expanded/SSCI/AHCI/ESCI kapsamındaki dergilerde veya uluslararası hakemli bir dergide yayımlanmış veya yayımlanmak üzere kabul ettirmiş olmak.

(5) Doktora tez jürisi, tez savunma sınav tarihi ve yeri; danışman önerisi, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulu kararı, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile belirlenir. Tez savunma jürisi, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(6) Jüri üyeleri, belirlenen tarihte toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav süresi en az 45 dakika sürer. Tez savunma toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(7) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Tezde başarılı olamayan öğrencilere talepleri halinde 17 nci maddenin dördüncü fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(8) Yabancı dilde öğrenim yapılmayan programlarda (Türk Dili ve Edebiyatı anabilim dalı hariç) öğrencinin, danışmanın, Tez İzleme Komitesi üyelerinin, enstitü anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile doktora tezi YÖK tarafından kabul edilmiş olan yabancı dillerde de yazılabilir. Yabancı dilde yazılan tezlerde, Türkçe tez başlığı ve tez özeti de yer alır. Eğitim-öğretimin tamamen yabancı dile yapıldığı programlarda tez yazım dili öğretim dilidir. Yabancı dilde yazılmış olan tezlerin yazımına ilişkin hükümler ilgili enstitü kurulu tarafından belirlenir.

Doktora diploması

MADDE 23 –(1) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin nüshalarını anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(2) Tez savunma sınavında başarılı olmak ve mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, doktora tezinin tez yazım kılavuzuna uygun olarak hazırlanmış ve ciltlenmiş en az üç kopyasını tez savunma sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. İlgili anabilim/anasanat dalı yazısı ekinde danışman öğretim üyesi ve öğrencinin talepleri halinde enstitü yönetim kurulu teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Doktora diploması üzerinde enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(4) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren doktora tezinin birer kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere üç ay içinde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına, bir ay içinde de Üniversite kurumsal açık arşiv sistemi için Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığına gönderilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Genel esaslar

MADDE 24 –(1) Sanatta yeterlik çalışması, özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora eşdeğeri bir yükseköğretim programıdır.

(2) Sanatta yeterlik programı tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik on dört ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Lisansüstü dersler, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

Başvuru ve kabul

MADDE 25 –(1) Sanatta yeterlik çalışmasına başvurabilmek için adayların lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olmaları ve güzel sanatlar fakülteleri ile konservatuvar mezunları ile diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanların haricinde yüksek lisans derecesiyle başvuran adayların ALES sözlü puan türünde en az 55 puana, lisans derecesiyle başvuran

adayların ise ALES sözel puan türünde en az 80 puana sahip olmaları gerekir.

(2) Lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puan olması gerekir.

(3) Sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde, anadilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından muadili bir puan almış olmaları gerekir.

Süre

MADDE 26 –(1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Üniversitenin öngördüğü en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını birinci fıkrada belirtilen azami on iki yarıyıl veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilerden gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayanlara talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Danışman atanması

MADDE 27 –(1) Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı anabilim/anasanat dalı kurul kararı ile her öğrenci için danışmanlık yapacak Üniversite kadrosunda bulunan, ders ve uygulama seçimi ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların yürütülmesi için bir danışman ile danışman ve öğrencinin birlikte belirleyeceği tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların konusunu ve başlığını enstitüye önerir, bu öneri enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Danışmanın en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar atanması zorunludur. Birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı atanabilir. Sanatta yeterlik programlarında tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar yönetilebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olmak gerekir. İkinci tez danışmanı Üniversite kadrosu dışından da doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden olabilir.

(2) Danışman, öğretim üyeleri ile doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip öğretim görevlileri arasından seçilir.

Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanması

MADDE 28 –(1) Tez hazırlayan öğrenci elde ettiği sonuçları, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmasını açıklayan ve belgeleyen metni ilgili enstitü tarafından belirlenen tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazarak, tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını jüri önünde sözlü olarak savunur. Sözlü sınavlarda, sınavı giren öğrencilere sorulan sorular raporlar tarafından yazılı olarak kaydedilir.

(2) Sanatta yeterlik çalışmasının savunmasından önce ve düzeltme verilen tez ve çalışmalarda ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezinin/çalışmasını tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(3) Sanatta yeterlik çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden görüşünü yazılı olarak belirtir ve tezleri anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(4) Sanatta yeterlik jürisi, danışman ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, en az ikisi kendi yükseköğretim kurumu dışından öğretim üyesi olmak üzere danışman dâhil beş kişiden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(5) Jüri üyeleri, toplanarak öğrenciyi sınava alır. Sınav, sanatta yeterlik çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(6) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, öğrencinin tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca sınavı izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olamayan öğrencilere talepleri halinde 26 ncı maddenin dördüncü fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 29 –(1) Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan öğrenciye, diğer koşulları da sağlamak kaydıyla Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(2) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla sanatta yeterlik tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci sanatta yeterlik diploması almaya hak kazanır. İlgili anabilim/anasanat dalı yazısı ekinde danışman öğretim üyesi ve öğrencinin talepleri halinde enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına, bir ay içinde de Üniversite kurumsal açık arşiv sistemi için Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığına gönderilir.

ALTINCI BÖLÜM⁽¹⁾ **Çeşitli ve Son Hükümler**

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 30 –(1) Yüksek lisans ve doktora programlarına kabul edilen öğrencilerden lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlarda almış olanlar ile lisans veya yüksek lisans derecesini başka bir yükseköğretim kurumundan almış olan yüksek lisans veya doktora programı adayları için eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(2) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunca kararlaştırılarak anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından ilgili enstitüye sunulur. Bu dersler, ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

(3) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili devam, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer esaslar 12/2/2018 tarihli ve 30330 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Manisa Celal Bayar Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümlerine göre belirlenir.

(4) Bilimsel hazırlık programında geçilecek süre en çok iki yarıyıldır. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılmaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez.

(5) Bilimsel hazırlık programı dersleri için alınması gereken kredi, ilgili lisansüstü programı için belirlenen kredi miktarını aşamaz.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 31 – (1) Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayı ile özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemleri kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından yürütülür. Özel öğrenci kabul koşulları ve bu konudaki diğer hükümler Senato tarafından belirlenir.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 32 –(1) Üniversite içindeki başka bir enstitü anabilim/anasanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlamış olan başarılı ve bu Yönetmelikte belirtilen kabul koşullarını sağlayan öğrenciler, lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir.

(2) Yatay geçiş öğrenci kontenjanları, her yarıyıl için ilgili anabilim/anasanat dalı kurulu önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı üzerine Senato tarafından kararlaştırılır ve Rektörlükçe duyurulur. Yatay geçiş için başvuran öğrenci sayısının ilan edilen kontenjandan fazla olması durumunda, bu öğrencilerin sıralaması genel ağırlıklı not ortalamalarına (GANO) göre yapılır. Bu öğrenciler için anabilim/anasanat dalı kurulunun gerekli görmesi durumunda intibak yapılabilir.

(3) Öğrencinin başarılı sayılması için yatay geçiş yaptığı tarihe kadar almış olduğu derslerin tümünden başarılı olmuş ve disiplin cezası almamış olması gerekir.

(4) Yatay geçiş yapacak öğrencinin geldiği enstitüde yapılan doktora yeterlik sınavı geçerli kabul edilir.

(5) Yatay geçiş ile kesin kaydı yapılan öğrencilerin geldikleri kurumdan alıp başarılı oldukları derslerin geçme notları, kabul edildikleri programın dersleri ile eşleştirilerek uygun bulunanlar transfer dersi olarak transkriptlerine işlenir. Transfer edilen derslerde kabul edildikleri programın eşdeğer AKTS kredisi esas alınır. Başarılı olunan derslerin harf dönüşümünde öncelikle öğrencinin dersi aldığı üniversitenin dönüşüm tablosu kullanılır.

(6) Yatay geçiş başvurularının değerlendirilmesi ilgili anabilim/anasanat dalı kurulları tarafından yapılır ve enstitü yönetim kurulu onayıyla kesinleşir.

(7) Yatay geçiş yapan öğrencinin önceki yükseköğretim kurumunda geçirdiği süreler azami öğrenim süresinden sayılır.

Lisansüstü programlara kayıt

MADDE 33 –(1) Lisansüstü programlara kabul edilen öğrencilerin kayıtlarının kesinleşebilmesi için, ilgili enstitü tarafından istenilen belgeleri vermeleri gerekir. Kayıt için istenen

belgelerin aslı veya enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir. Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın beyanına dayanılarak işlem yapılır. Programa kayıt hakkı kazanmasına rağmen, akademik takvimde belirtilen tarihlerde kesin kayıt yaptırmayan adayların yerine yedek adaylardan başarı puanına göre eksik kontenjan kadar aday kayıt yapılabilir.

(2) Öğrenci, kayıt yenileme süresi içinde, her yarıyıl kaydolacağı derslerle ilgili, danışmanın görüşünü alarak kayıtlarını elektronik ortamda yapar. Ders kayıtlarıyla ilgili nihai sorumluluk ve onaylama yetkisi öğrenciye aittir. Ders ekleme-çıkarma haftası ile mazeret kayıtları dışında kalan zamanlarda kayıt yenileme ve ders ekleme-çıkarma işlemi yapılamaz. Danışmanlık görevi tez danışmanı atanıncaya kadar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanı tarafından yapılır. Bu süre içinde kayıtlarını yenilemeyen öğrenciler o yarıyıldaki dersleri alamazlar ve bu süre, belirtilen programlar için öngörülen azami öğrenim süresinin hesabında dikkate alınır. Kaydını yenilemeyen öğrenciler o yarıyıl için öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Tez aşamasındaki öğrenciler de her dönem kayıt yenilemek zorundadırlar.

(3) Programa kaydı yapılan adaylar, öğrenci statüsünde olup her türlü öğrencilik haklarından yararlanabilirler.

(4) Danışmanın önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile öğrenciler, Yükseköğretim Kurulu tarafından denkliği kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından lisansüstü ders alabilirler.

(5) Üniversitemizde veya başka bir yükseköğretim kurumunda lisansüstü öğrenci statüsünde ders alan öğrenciler, aldıkları derslerin kredilerine sayılması hususunda yarıyılın ilk haftasında anabilim/anasanat dalı başkanlığına başvururlar. Yapılan ders eşleştirmelerinin neticesine göre anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ile bu derslerin krediye sayılmasına ve hangi yarıyla intibaklarının yapılacağına enstitü yönetim kurulu, yarıyılın üçüncü haftası içinde karar verir.

Programlar

MADDE 34 –(1) Enstitü anabilim/anasanat dallarındaki lisansüstü öğretim planları, lisansüstü programdan mezun olunabilmesi için alınması gereken zorunlu/seçmeli dersler, tez, seminer ve benzeri çalışmalarını ile kredi toplamlarıdır. Bu öğretim planları Senato tarafından kararlaştırılan asgari muhtevaya uymak şartı ile ilgili enstitü kurulunda görüşülerek onaylanır.

(2) Bir yarıyıldaki hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin hangi öğretim üyeleri tarafından verileceği, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı kurulları ve başkanlarının önerileri üzerine enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

(3) Lisansüstü programların kredi veya Yükseköğretim Kurulu tarafından ilgili programın yer aldığı diploma düzeyi ve alan için Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesine göre belirlenen kredi aralığı ve öğrencilerin çalışma saati göz önünde tutularak Senato tarafından belirlenen AKTS kredisine göre oluşturulmasında aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Bir lisansüstü dersin yarıyıl kredi değeri, bir yarıyıl devam eden dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır.

b) İlgili diploma programını bitiren öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinliklere o dersin katkısını ifade eden öğrenim kazanımları ile açıkça belirlenmiş teorik veya uygulamalı ders saatleri ve öğrenciler için öngörülen diğer faaliyetler için gerekli çalışma saatleri de göz önünde bulundurularak Senato tarafından belirlenen ilkeler çerçevesinde AKTS ders kredileri hesaplanır.

Sınavlar

MADDE 35 –(1) Sınavlar; ara sınavlar, yarıyıl sonu, bütünleme ve mazeret sınavlarından oluşur. Ara sınavlar dışında kısa sınavlar, projeler ve öğretim elemanının uygun gördüğü diğer faaliyetler yapılabilir. Bu faaliyetlerin sayısı ve ders notuna katkısı öğretim elemanı tarafından ders planında belirtilir.

(2) Sınavlar; yazılı, sözlü, hem yazılı hem sözlü veya uygulamalı olarak yapılabilir.

(3) Öğrenciler ara sınavlara ve ders planında belirtilen tüm faaliyetlere katılmak zorundadır. İlgili enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilen haklı ve geçerli bir mazereti olmadan herhangi bir ara sınav ya da faaliyete katılmamış olan öğrenci, o ara sınavdan veya faaliyetten 0 (sıfır) not almış sayılır.

(4) İlgili enstitü yönetim kurulunun kabul edeceği haklı ve geçerli nedenleri olan öğrencilere giremedikleri sınavlar için mazeret sınavı hakkı verilir.

(5) Sınav sonuçları, sınavın yapıldığı tarihten itibaren bir hafta içinde ilan edilmek zorundadır.

(6) Her türlü sınav evrakı, öğretim elemanı tarafından dönem sonunda ilgili enstitüye tutanak ile teslim edilir ve beş yıl süre ile saklanır.

(7) Yarıyıl sonu ve bütünleme sınavları için mazeret sınavı hakkı verilmez.

(8) Yeterlik, seviye tespit veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, kâğıt ortamında ve tüm adaylara eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi, alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde elektronik ortamda da yapılabilir. Sınavlarda sorulacak soruların hazırlanması, soru bankasının oluşturulması ve şifrelenmesi, sınav sorularının kâğıt ortamında veya elektronik ortamda saklanması ile sınav güvenliğinin sağlanmasına ilişkin ilkeler Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

Değerlendirme

MADDE 36 –(1) Öğrencinin yarıyıl sonu ve bütünleme sınavlarına girebilmesi için; teorik derslerin en az %70'ine, laboratuvar ve uygulamaların ise en az %80'ine katılmış olması gerekir. Uzaktan öğretim programlarında öğrenci devamı konusu, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde ilgili enstitüler tarafından düzenlenir.

(2) Sınavlarda tam not 100 (yüz) puandır.

(3) Başarı notuna göre harf notu verme yetkisi öğretim üyesine aittir. Bir dersten başarılı olabilmek için harf notunun yüksek lisans için en az CC, doktora için en az CB olması gerekir.

(4) Yarıyıl sonu sınav notunun başarı notuna katkısı %40'tan az, %60'tan fazla olmaz. Uzaktan eğitim programlarında, gözetimsiz yapılan ölçme değerlendirme etkinliklerinin genel başarıya etkisi %20'den fazla olamaz.

(5) Harf notunun 4'lük not sistemindeki karşılığı aşağıdaki gibidir:

<u>Puanlar</u>	<u>Notlar</u>	<u>Katsayılar</u>
90-100	AA	4,0
85-89	BA	3,5
80-84	BB	3,0
75-79	CB	2,5
70-74	CC	2,0
65-69	DC	1,5
60-64	DD	1,0
50-59	FD	0,5
0-49	FF	0,0

(6) Tez çalışmalarını sürdürmekte olan öğrenciler başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Aynı değerlendirme, kredisiz olarak alınan dersler; uzmanlık alan dersleri; alan, klinik ve laboratuvar çalışmaları ile seminerler için de kullanılır ve not ortalamasına katılmaz.

(7) Bütünleme sınavı yarıyıl sonu sınavına girmeyen öğrenciler ile yarıyıl sonu sınavına girdikleri halde başarısız olan öğrenciler veya not yükseltmek isteyen öğrenciler bütünleme sınavına girebilir. Ancak not yükseltmek amacıyla bütünleme sınavına giren öğrencilerin bütünleme sınavları esas alınarak geçme notu belirlenir.

Notlara itiraz

MADDE 37 –(1) İlan edilen sınav notları ile ilgili itirazlar, sınav sonucunun ilanı izleyen on iş günü içinde öğrencinin veya öğretim elemanının yazılı başvurusu üzerine, ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanır.

Kayıt silme

MADDE 38 – (1) Kendi isteği ile kaydını sildirmek isteyen öğrenci, kayıt silme dilekçesi ile ilgili enstitüye başvurur ve enstitü yönetim kurulu kararıyla kayıt silinir. Bu takdirde ödenmiş olan katkı payı ve kayıt giderleri iade edilmez.

(2) Kayıt sildiren veya disiplin suçundan dolayı kaydı silinen öğrencinin durumu, danışmanına, ilgili birim ve kurumlara bildirilir.

Ders tekrarı

MADDE 39 – (1) Öğrenci başarısız olduğu zorunlu olmayan ders/derslerin yerine danışman öğretim üyesinin önerisi ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayı ile başka ders/dersler alabilir. Başvuruların akademik takvimde açıklanan ders ekleme ve çıkartma haftasında yapılması zorunludur.

Geçerli sayılan mazeretler

MADDE 40 –(1) Aşağıda belirtilen haklı ve geçerli mazeretlerinin enstitü yönetim kurullarınca kabul edilmiş olması koşuluyla söz konusu öğrenciler için mazeret sınavları açılır:

a) Öğrencinin, sağlık kuruluşları tarafından verilen sağlık raporuyla belgelenen mazeretinin olması.

b) Mahallin en büyük mülki amirince verilecek bir belge ile belgelenmiş olması koşuluyla doğal afetlere maruz kalmak.

c) Yakınının vefatını belgelemek.

ç) Türkiye'yi veya Üniversiteyi temsil etmek üzere ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile görevlendirilerek sportif, kültürel ve bilimsel etkinliklere ve bunların hazırlık çalışmalarına katılmak.

d) İlgili enstitü yönetim kurulunun uygun gördüğü diğer durumların ortaya çıkması.

(2) Mazeretin kabulü için, geçerli mazeretlerin belgelerinin mazeretin sona ermesinden itibaren en geç yedi gün içinde ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığınca enstitü müdürlüğüne sunulması gerekir. Bu süre dışında yapılan başvurular dikkate alınmaz.

Öğrenime ara verme izni

MADDE 41 –(1) Öğrencilerin kayıtları, aşağıda belirtilen nedenlerden en az birinin varlığı halinde ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla dondurulabilir:

a) Öğrencinin sağlık kurulu raporları ile belgelenmiş sağlıkla ilgili mazeretinin olması.

b) Mahallin en büyük mülki idare amirince verilecek bir belge ile belgelenmiş olması şartı ile tabii afetler nedeniyle öğrencinin öğrenimine ara vermek zorunda kalması.

c) Öğrencinin hangi nedenle olursa olsun, tecil hakkını kaybetmesi veya tecilin kaldırılması suretiyle askere alınması.

ç) İlgili enstitü yönetim kurulunun haklı ve geçerli kabul edeceği diğer nedenlerin ortaya çıkması.

(2) Yabancı dil öğrenmek amacıyla kayıt dondurarak yurt dışına giden öğrencilerin dil eğitimi aldığına dair belgelerle yurtdışına giriş ve çıkış tarihlerini gösteren pasaport kayıtlarını ilgili enstitüye ibraz etmemeleri halinde bu süreler öğrenim sürelerine eklenmez.

(3) Azami kayıt dondurma süresi; bilimsel hazırlık programı ve tezsiz yüksek lisansta bir yarıyıl, tezli yüksek lisansta iki yarıyıl, doktora/sanatta yeterlikte dört yarıyıldır. Askerlik, tutukluluk ve mahkûmiyet durumlarında ise, bu hallerin süresi kadardır.

(4) Öğrenci, mazeretinin süresinden önce sona ermesi halinde katkı payı/öğrenim ücreti yükümlülüğünü yerine getirerek kaydının açılmasını talep edebilir.

Disiplin

MADDE 42 –(1) Eğitimleri süresince öğrencilerin disiplin işlemleri, 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülür.

Tebliğat ve adres bildirme

MADDE 43 –(1) İlgili tebliğat mevzuatı hükümleri saklı kalmak kaydıyla, eğitim-öğretim, sınavlar, duyurular ve bunun gibi konularda ilgili enstitü tarafından yapılan ilanlar öğrencinin şahsına yapılmış sayılır. Öğrenci hakkındaki diğer bireysel işlemler, öğrenci bilgi sisteminden ve öğrencinin resmî kayıtlarda yer alan posta adresine ve/veya öğrenciye Üniversite tarafından sağlanan e-posta adresine gönderilerek yapılır. Öğrenci, Üniversite tarafından sağlanan e-posta adresine gönderilen iletileri izlemekle yükümlüdür.

(2) Üniversiteye kayıt olurken bildirdikleri adresi değiştirdikleri halde, bunu ilgili birimlere bildirmeyen, yanlış veya eksik bildiren öğrencilerin, verdikleri adreslerine tebliğatın gönderilmesi halinde tebliğat kendilerine yapılmış sayılır.

Kontenjanların belirlenmesi ve ilanı

MADDE 44 –(1) Lisansüstü programlarına alınacak alan içi, alan dışı, yatay geçiş, yabancı uyruklu ve özel öğrenci kontenjanları ve programa yönelik koşullar anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü, ilgili enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir ve ilgili enstitünün web sayfasında ilan edilir. Alan dışı ve alan içi kontenjanlara yeterli sayıda başvuru olmaması durumunda, alan içi ve alan dışı toplam program kontenjanı aşılmamak kaydıyla, anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ile fazla olan kontenjandan diğer kontenjana ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile aktarım yapılabilir.

(2) İlanda programların adları, son başvuru tarihi, başvuru koşulları, istenen belgeler, başvuru şekli ve diğer açıklayıcı bilgiler yer alır. Başvurular ilanda belirtildiği şekilde şahsen veya elektronik ortamda ilgili enstitüye yapılır. Belgelerin aslı veya enstitü tarafından onaylı örneği kesin kayıta teslim edilir. Uzaktan öğretim öğrencileri belgelerinin asıllarını veya onaylı örneğini posta yolu ile gönderebilirler. Söz konusu ilan her yarıyıl için verilebilir.

(3) Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın beyan ettiği belgelere dayanılarak işlem yapılır.

(4) Sınav ve kayıt ile ilgili tüm işlemler enstitü müdürlükleri tarafından yürütülür.

Diğer hükümler

MADDE 45 – (1) Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersin lisansüstü eğitim sırasında verilmesi zorunludur.

(2) Yabancı uyruklu adaylarla lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların başvuru ve kabul işlemleri Senatoca belirtilen esaslara göre yapılır. Türk uyruklu olup lisans ve yüksek lisans öğrenimlerini yurt dışında tamamlayan adaylardan yüksek lisans programına başvuru ve kabul işlemlerinde 5 inci maddeye; doktora programına başvuranlarda ise 16 ncı maddeye göre işlem yapılır.

(3) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılmaz ve devam edilemez.

(4) Tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlık doktoraya eşdeğer düzeyde olup, bu uzmanlık eğitimleri 26/4/2014 tarihli ve 28983 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tıpta ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğine göre yürütülür.

(5) Lisansüstü program kontenjanları, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen lisansüstü programlarda görev alabilecek öğretim üyesi sayısı ve mevcut öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı dikkate alınarak, tezli yüksek lisans ve doktora programları için öğretim üyesi başına düşen tez danışmanlığı en fazla 14, tezsiz yüksek lisans programları için ise tezli yüksek lisans ve doktora programları hariç en fazla 16 öğrenci düşecek şekilde belirlenir. Ancak, Yükseköğretim Kurulu ile yapılan protokoldahilinde ve üniversite sanayi iş birliği çerçevesinde yürütülen lisansüstü programlar için bu kontenjan %50’ye kadar artırılabilir.

(6) Sözlü sınavlarda, sınava giren öğrencilere sorulan sorular raportör tarafından yazılı olarak kaydedilir.

Staj

MADDE 46 –(1) Lisansüstü programlarda isteğe bağlı staj yapmak isteyen öğrenciler, danışman onayıyla birlikte staj yapmak istedikleri yeri, tarihini ve süresini belirleyerek bir dilekçe ile ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığına başvurur. Bu talep anabilim/anasanat dalı başkanlığınca enstitüye iletilir ve enstitü yönetim kurulunca karara bağlanır.

(2) İsteğe bağlı staj yapacak öğrencilerin tez aşamasına geçmiş ve tez konusu enstitü tarafından onaylanmış olması gerekir. İsteğe bağlı staj yapacak öğrencilerin 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun ilgili maddesince ödenmesi gereken iş kazası ve meslek hastalığı sigortası her öğrenci için bir kez olmak kaydı ile en fazla altı aya kadar Üniversite bütçesinden karşılanır.

Engellilik durumu

MADDE 47 –(1) Engellilik durumu ve derecesi sağlık raporu ile belgelendirilmiş olan engelli öğrenci, bu Yönetmeliğin ders almaya ilişkin hükümlerine uymakla yükümlüdür. Ancak engelli olması nedeniyle öğrencinin, herhangi bir dersin gereklerini yerine getirmekte güçlük çekmesi durumunda, danışmanın ve ders veren öğretim elemanının onayıyla söz konusu güçlüklerin giderilmesine ilişkin değişiklikler, uyarlamalar ve düzenlemeler yapılarak öğrencinin dersi alması sağlanır. Öğrencinin dersin gereklerini yapılan uyarlamalara rağmen yerine getirememesi halinde, ilgili birim yönetim kurulu kararı ile varsa, o derse eşdeğer olan bir başka ders alır.

(2) Üniversiteye kayıtlı engelli öğrenci, bu Yönetmelikte belirtilen sınavlara girmek zorundadır, ancak öğrencinin performansının en iyi şekilde değerlendirilebilmesi için, dersi veren

öğretim elemanının onayı ile sınav yeri, süresi, biçimi değiştirilip öğrenciye uygun hale getirilir. Sınavda kullanılacak özel alfabe, bilgisayar, büyüteç gibi ek gereçler, okumaya ve yazmaya yardımcı kişi veya araçlar sağlanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 48 –(1) 18/10/2016 tarihli ve 29861 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Celal Bayar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 49 –(1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; 2547 sayılı Kanun, 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği, Yükseköğretim Kurulu kararları, Senato kararları, ilgili enstitü kurul kararları ile diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 4 (1) 9 uncu maddenin ikinci fıkrası, 19 uncu maddenin üçüncü fıkrasının (c) bendi, 20 nci maddenin üçüncü fıkrası ile 22 nci maddenin dördüncü fıkrası hükümleri 2020-2021 eğitim-öğretim yılından önce kayıt yaptıran öğrencilere uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 50 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 51 –(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Manisa Celal Bayar Üniversitesi Rektörü yürütür.

(1) 20/8/2020 tarihli ve 31219 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan değişiklikle Yönetmeliğe 29 uncu maddeden sonra gelmek üzere bölüm numarası ve başlığı eklenmiş, Yönetmeliğin 37 nci maddesinden sonra gelen mevcut Altıncı Bölümünde yer alan “Altıncı Bölüm Çeşitli ve Son Hükümler” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin		
	Tarihi	Sayısı
	14/6/2020	31155
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	20/8/2020	31219
2.		